

Projekt

z dnia 7 marca 2023 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XLVII/.../2023
RADY POWIATU W OLEŚNIE**

z dnia 17 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleskim na lata 2023- 2025

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 1526) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249), Rada Powiatu w Oleśnie uchwala, co następuje:

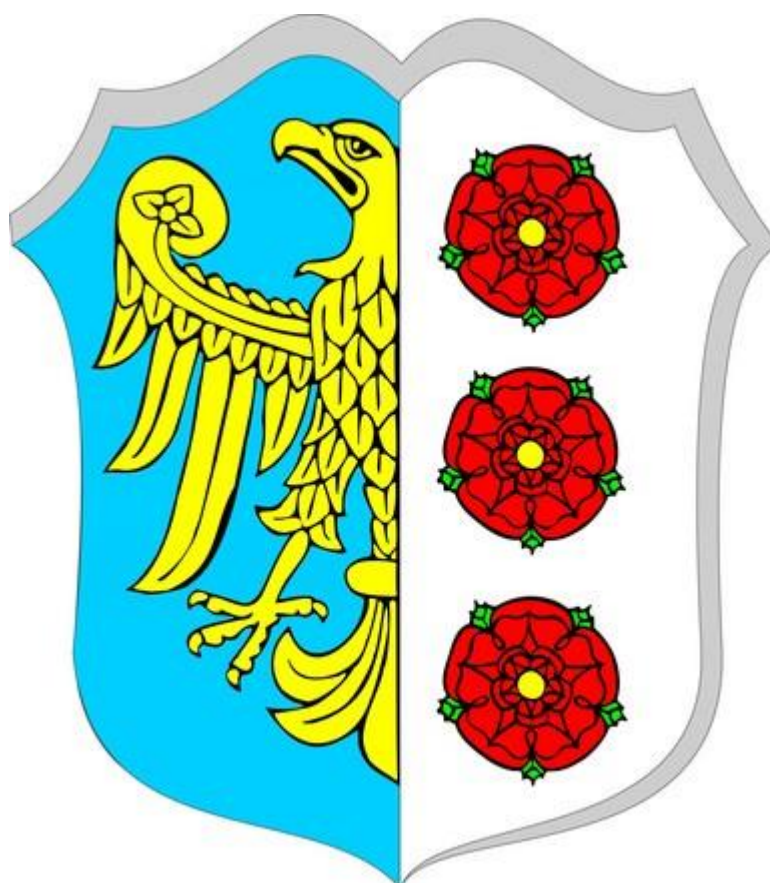
§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleskim na lata 2023-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXV/155/2021 Rady Powiatu w Oleśnie z dnia 25 marca 2021r. w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleskim na lata 2021-2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i ma zastosowanie od dnia 01.01.2023r.

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE OLESKIM
NA LATA 2023 – 2025**

Spis treści

Wstęp	3
1. Diagnoza sytuacji	4
2. Kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim.	9
3 Założenia programu.....	9
4. Adresaci programu.....	10
5. Realizatorzy programu	10
6. Akty prawa krajowego	10
7. Obszary, kierunki i działania Programu.....	12
• Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.....	12
• Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.....	12
• Obszar 3: Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.....	13
• Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	14
8. Źródła finansowania.....	14
9. Przewidywane efekty realizacji Programu.....	14
10. Sposób monitorowania i sprawozdawczość.....	15
11. Zakończenie	16
12. Harmonogram realizacji programu.....	16

Wstęp

Celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Oleskim. Aktualny dokument odzwierciedli stan obecny i odpowie na bieżące potrzeby Powiatu Oleskiego w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie lata 2023-2025.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Oleskiego na lata 2023-2025 jest realizacją art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 25 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. poz. 1249) zgodnie z którym *do zadań własnych powiatu należy opracowywanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie*. Program określa kompleksowe działania skierowane zarówno na profilaktykę przeciwdziałania przemocy, jak również na ochronę osób doznających przemocy, edukację osób stosujących przemoc oraz zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację kierunku działań w tym obszarze jest jednostka samorządu terytorialnego.

Niniejszy program skierowany jest do ogółu społeczeństwa, w szczególności do osób zagrożonych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie oraz przedstawicieli służb społecznych. Jego wdrożenie ma na celu ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim oraz zapewnienie skutecznej ochrony osób zagrożonych przemocą bądź doznających przemocy. Program kontynuuje kierunki działań wyznaczonych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Oleskiego na lata 2018-2021, uwzględnia bieżące lokalne uwarunkowania i jest spójny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 oraz Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2025 dla Województwa Opolskiego.

1. Diagnoza sytuacji

Powiat Oleski pod względem administracyjnym swoim zasięgiem obejmuje 7 gmin: Gorzów Śląski (gmina miejsko-wiejska), Praszka (gmina miejsko-wiejska), Rudniki (gmina wiejska), Radłów (gmina wiejska), Olesno (gmina miejsko-wiejska), Zębowice (gmina wiejska), Dobrodzień (gmina miejsko-wiejska).

W celu właściwego zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Oleskiego, konieczne jest przedstawienie danych statystycznych określających rozmiar zjawiska. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie corocznie w formie monitoringu pozyskuje informacje z Ośrodków Pomocy Społecznej, szkół ponadpodstawowych, policji, Publicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonujących w każdej gminie Powiatu Oleskiego. Do zadań zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie, w tym realizację procedury Niebieskiej Karty, integrowanie i koordynowanie działań instytucji działających w zakresie

przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół ustala wstępny plan pomocy i powołuje grupę roboczą, w której skład wchodzi osoby pracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uzyskane dane pozwalają określić skalę oraz specyfikę zjawiska przemocy domowej oraz sprecyzować najważniejsze aspekty tego problemu.

W Powiecie Oleskim wsparcia osobom dotkniętym przemocą udzielają również:

- Punkt Konsultacyjny w Gorzowie Śląskim,
- Grupa Wsparcia dla ofiar przemocy domowej oraz osób współzależnionych w Gorzowie Śląskim,
- Lokalny Punkt Pomocy Poszkodowanym Przepęstwem w Oleśnie.

Punkt Interwencji Kryzysowej działa w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie od dnia 01.06.2011r. Osoby uwikłane w problem przemocy w rodzinie mogą skorzystać z pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej skierowanej bezpłatnie do wszystkich mieszkańców Powiatu Oleskiego znajdujących się w różnego rodzaju kryzysach, ze szczególnym uwzględnieniem ofiar przemocy. Celem poradnictwa jest zapobieganie powstawaniu lub pogłębianiu skutków trudnych sytuacji życiowych, w postaci indywidualnych i rodzinnych kryzysów, w szczególności poprzez pomoc rodzinom w radzeniu sobie z trudnościami, stresami i problemami, psychoedukację zgłaszających się klientów w zakresie podstawowych umiejętności psychospołecznych i rozwiązywanie konfliktów interpersonalnych.

Ponadto w Centrum działa **telefon interwencyjny**, pod który osoby z Powiatu Oleskiego mogą dzwonić przez całą dobę.

Propagowane są również na bieżąco ulotki informacyjne dotyczące możliwości uzyskania pomocy w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych, tytoniowych i przemocy w rodzinie oraz wykluczenia społecznego.

Poniżej przedstawiono dane ilościowe dotyczące udzielonego **poradnictwa specjalistycznego** w Ośrodkach Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Oleskiego i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.

Rodzaj przeprowadzonego poradnictwa	Ilość		
	2019	2020	2021
Psychologiczne	68	318	330
Pedagog	52	92	95
Radca prawny	15	49	37
Pracownik socjalny	90	59	136
Razem	225	518	598

Liczba i rodzaj udzielonego poradnictwa specjalistycznego w Ośrodkach Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Oleskiego oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.

Jak wynika z powyżej reprezentowanych danych w latach 2019-2021, liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego wskazuje na występowanie problemu zjawiska przemocy w Powiecie Oleskim. Z danych zgromadzonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie wynika, że liczba udzielanego poradnictwa specjalistycznego w powyższym okresie uległa znacznemu wzrostowi. Przyczyn tak znacznego wzrostu upatrywać należy z pewnością w pandemii spowodowanej COVID-19 - chorobie zakaźnej wywoływanej przez wirusa SARS-CoV-2. Nakaz domowej izolacji, nauka zdalna, pogorszenie sytuacji finansowej rodzin, problemy zdrowotne wpłynęły na nasilenie się fali przemocy domowej. Koronawirus komplikując i zmieniając dotychczasową codzienność niejednokrotnie w mniejszym lub większym zakresie wpłynął na pojawienie się stresu w rodzinach i problem z udźwignięciem konsekwencji tego stanu. Stres nierzadko jest przyczyną agresywnych zachowań, zwłaszcza w sytuacji zwiększenia obszaru stresogenego.

Wychodząc naprzeciw potrzebom społeczeństwa do zmieniającej się rzeczywistości COVID-owej wzrosła liczba ofert korzystania z darmowego wsparcia specjalistycznego online. Osoby zgłaszające się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie również otrzymały możliwość i korzystały z takiej formy pomocy.

Jednym z narzędzi, które daje możliwość określenia względnie wiarygodnej skali zjawiska przemocy na danym terenie, jest **procedura „Niebieskiej Karty”**. Jest to ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych

pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Jej uruchomienie odbywa się poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A”. Dokument ten, a konkretniej liczba wypełnionych formularzy stanowi miernik skali zjawiska przemocy. Określenie rozmiaru zjawiska odbywa się przez kalkulację danych, udostępnionych przez podmioty uprawnione do wszczynania procedury „Niebieskiej Karty”.

Poniżej przedstawiono dane ilościowe dotyczące liczby wszczętych procedur Niebieskiej Karty w poszczególnych instytucjach pomocowych w latach 2019-2021.

Instytucja	Liczba założonych kart		
	2019	2020	2021
PCPR	1	1	3
Policja	89	68	62
Zespoły Interdyscyplinarne	67	100	96
Razem	157	169	161

Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w poszczególnych instytucjach pomocowych w latach 2019-2021.

Z danych zgromadzonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie wynika, że liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” w latach 2019-2021 utrzymywała się na podobnym poziomie. Należy jednak zauważyć, że statystyki wszystkich służb zajmujących się problematyką przemocy opierają się wyłącznie na zgłoszonych przypadkach stosowania przemocy. Dane zawarte powyżej są więc danymi cząstkowymi, które obrazują zaledwie pewien odsetek tego zjawiska, gdyż nie uwzględniają sytuacji nie zgłoszonych.

W odpowiedzi na występującą potrzebę objęcia wsparciem, rodziny zastępcze z terenu Powiatu Oleskiego - psycholog zatrudniony w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie prowadzi cztery razy w roku **grupy wsparcia połączone ze szkoleniami**. Takie grupy samopomocowe pracują w oparciu o program obejmujący bloki tematyczne stworzone na podstawie potrzeb i oczekiwań uczestników. Dzielenie się doświadczeniem własnym w pokonywaniu problemów jest okazją do wymiany praktycznych informacji na temat sposobów radzenia sobie z trudnościami, również takimi, które dotyczą przemocy (np. przemocy w grupie rówieśniczej) i zwiększania kompetencji rodziców zastępczych w rozwiązywaniu problemów dzieci.

Dostrzegając potrzebę objęcia wsparciem osoby mające pośredni lub bezpośredni kontakt z przemocą, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, policja oraz szkoły ponadpodstawowe prowadzą szereg działań edukacyjnych oraz profilaktycznych na tematy związane z przemocą. Poniżej w oparciu o zebrane dane przedstawiono wybrane zestawienia liczbowe dotyczące organizowanych spotkań/ przedsięwzięć z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Oleskiego w latach 2019-2021.

Instytucja	2019	2020	2021
Policja	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia szkoleniowe dot. przemocy w sieci - tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem - szkolenia przeciwdziałaniu przemocy - spotkania z uczniami w szkołach 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla policjantów z przeciwdziałania przemocy - spotkania z uczniami w szkołach 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia dla policjantów z przeciwdziałania przemocy - spotkania z uczniami w szkołach
OPS	<ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka w szkołach - szkolenia dla pracowników - grupy wsparcia - poradnictwo specjalistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - profilaktyka w szkołach - szkolenia dla pracowników - grupy wsparcia - poradnictwo specjalistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> „Niebieski tydzień przeciw przemocy” – warsztaty dla dzieci - Kampania „16 dni bez przemocy” - szkolenia i spotkania dla pracowników - poradnictwo specjalistyczne - grupy wsparcia
Szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje wychowawcze, spotkania, warsztaty na temat przeciwdziałania przemocy - Warsztaty prowadzone PPPP Prelekcje dla rodziców na temat agresji dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje wychowawcze, spotkania, warsztaty na temat przeciwdziałania przemocy (w większej części prowadzone online) - Światowy Dzień sprzeciwu Wobec Bicia dzieci - Prelekcje dla rodziców na temat agresji dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania dla rodziców w celu rozwiązywania problemów uczniów zagrożonych przemocą - Lekcje wychowawcze, spotkania, warsztaty na temat przeciwdziałania przemocy - programy profilaktyczne

2. Kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim

Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Oleskim.

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości dostępności świadczonych usług.

3. Założenia Programu

Założenia Programu, zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy realizowane będą w następujących obszarach:

1. **Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:** propagowanie wolnych od przemocy postaw i zachowań,
2. **Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:** kompleksowe i interdyscyplinarne rozpatrywanie przemocy z perspektywy osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
3. **Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:** kompleksowe i interdyscyplinarne rozpatrywanie przemocy w perspektywie osób stosujących przemoc,
4. **Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:** organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z

przeciwdziałaniem przemocy, podejmowanie działań wzmacniających współpracę pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

4. Adresaci Programu

Program skierowany jest do następujących grup:

1. Ogół społeczeństwa, w szczególności mieszkańcy Powiatu Oleskiego, tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie,
2. Osoby dotknięte przemocą w rodzinie,
3. Osoby stosujące przemoc w rodzinie,
4. Świadkowie przemocy w rodzinie,
5. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc w rodzinie: pedagodzy, psychologdy, nauczyciele, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policji, pracownicy służby zdrowia.

5. Realizatorzy Programu

Koordinatorem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2025 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie, które przy jego realizacji będzie współpracować z:

- Ośrodkami Pomocy Społecznej i Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działającymi na terenie Powiatu Oleskiego
- Komendą Powiatowa Policji w Oleśnie oraz Komisariatami w Praszcze i Dobrodzieniu,
- Prokuraturą Rejonową w Oleśnie,
- Sądem Rejonowym i Kuratorami z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Oleśnie,
- Oświatą,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Oleśnie,
- Organizacjami pozarządowymi.

6. Akty prawa krajowego

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

Podstawowym aktem prawnym, który obejmuje wskazaną tematykę jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 poz. 1249). Zapisy tej

ustawy określają zadania własne powiatu związane z prowadzeniem polityki społecznej w odniesieniu do wskazanego zagadnienia.

Dodatkowo Program realizowany będzie w oparciu o zapisy poniżej wskazanych ustaw i rozporządzeń:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021r., poz. 2268),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1359),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023r., poz. 172),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022r., poz. 447),
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022r. poz. 1526),
- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023, poz. 40),
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2021r., poz. 1882),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022r., poz. 1138),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022r., poz. 1375),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022r., poz. 1327),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 r. nr 209, poz. 1245).
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 81, poz. 448).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2022r. poz. 1759),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach,

szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjnoedukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz.U. z 2011 r. nr 50 poz. 259).

Powiatowy Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2023 - 2025 jest zgodny z zapisami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Oleskiego na lata 2021 – 2028.

7. Obszary, kierunki i działania Programu.

7.1 Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie:
 - diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze wszystkich gmin Powiatu Oleskiego (m.in. poprzez wykazanie liczby założonych niebieskich kart oraz liczby osób doświadczających przemocy i korzystających ze wsparcia specjalistycznego).
2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przemocy:
 - prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, warsztatów obalających stereotypy na temat przemocy w rodzinie, opisujące mechanizmy przemocy w rodzinie oraz promujące metody wychowawcze bez użycia przemocy.

7.2 Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Kierunki działań:

1. Wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej i socjalnej, rodzinnej):
 - Informacja umieszczona na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.
3. Prowadzenie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Prowadzenie nie mniej niż raz w roku grup wsparcia wraz ze szkoleniem na temat przemocy w rodzinie dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Oleskiego.
5. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy poprzez współpracę ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Opolu.
6. Dostępność całodobowego telefonu w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej w Oleśnie.
7. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
 - zapewnienie bezpiecznego schronienia dzieciom, które zostaną odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
8. Monitorowanie pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą poprzez coroczne gromadzenie informacji na temat liczby zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.

7.3 Obszar 3: Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Kierunki działań:

1. Ewidencjonowanie instytucji, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie:
 - aktualizacja na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie oraz Starostwa Powiatowego w Oleśnie informacji na temat podmiotów realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz ich ewentualne rozpowszechnianie.
2. Przesyłanie do przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc w rodzinie informatorów

zawierających aktualne bazy teleadresowe z Powiatu Oleskiego dwa razy w roku- do dnia 30 stycznia oraz 31 lipca.

3. Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (osoby, które przystąpiły do programu oraz osoby, które ukończyły program).
5. Monitorowanie skuteczności programów korekcyjno- edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie przez okres do 3 lat po ukończeniu programu.

7.4 Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Cel: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Kierunki działań:

1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, w tym członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - coroczne wykonanie diagnoz potrzeb szkoleniowych.
 - monitorowanie liczby uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim.
2. Wdrożenie systemu wsparcia osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc w formie grup wsparcia:
 - monitorowanie liczby osób uczestniczących w grupach wsparcia oraz osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego.

8. Źródła finansowania

Zakłada się, że niniejszy program będzie finansowany w ramach:

- 1) środków własnych Powiatu Oleskiego, gmin oraz instytucji i organizacji realizujących program,

- 2) dotacji budżetu państwa (realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie),
- 3) środków zewnętrznych – pochodzących z ogłoszonych konkursów na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

9. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleskim na lata 2023-2025 doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą przez:

- systematyczną edukację środowiska lokalnego odnośnie zjawiska przemocy w rodzinie,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- promocję postaw społecznych i działań wolnych od przemocy,
- propagowanie w środowisku lokalnym działań na rzecz osób stosujących przemoc w rodzinach,
- podnoszenie kompetencji zawodowych służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
- coroczne aktualizowanie Powiatowego Informatora zawierającego bazę danych teleadresowych dotyczącą podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

10. Sposób monitorowania i sprawozdawczość

Ocena jakości realizowanych w ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleskim na lata 2023-2025 działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring i sprawozdawczość.

Realizacja programu będzie monitorowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie jeden raz w roku – w pierwszym kwartale roku następnego według przyjętych w Harmonogramie wskaźników monitorowania. Roczne podsumowanie realizacji programu skutkować będzie sporządzeniem sprawozdania z realizacji działań przemocowych w pierwszym kwartale roku następnego. Ocena realizacji poszczególnych etapów Programu wynikać będzie z założonego Harmonogramu, i sporządzona zostanie każdorazowo na podstawie informacji uzyskanych od instytucji i organizacji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Sporządzona zostanie analiza jakościowa i ilościowa realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez inne jednostki z Powiatu Oleskiego.

Dokument zawierać będzie poniższe składniki:

- 1) liczba i rodzaj przeprowadzonego poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik, pracownik socjalny),
- 2) liczba rozpropagowanych ulotek informacyjnych,
- 3) ilość dzieci objętych rodzinną pieczęią zastępczą w trybie interwencyjnym,
- 4) liczba sprawców uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- 5) liczba założonych Niebieskich Kart (Zespoły Interdyscyplinarne, Policja, PCPR),
- 6) ilość i rodzaj innych działań podjętych przez wszystkich partnerów realizujących program.

Sprawozdanie z realizacji programu zamieszczone zostanie na stronie internetowej Powiatu Oleskiego oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.

W ramach realizacji Programu na stronie internetowej Powiatu Oleskiego oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie dostępna będzie aktualna baza danych instytucji i podmiotów, z których usług mogą korzystać osoby dotknięte przemocą w rodzinie oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie.

11. Zakończenie

Opracowany program przyczyni się do organizacji sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim. Program wyznacza takie kierunki działań, aby zapewnić kompleksowe podejście do zjawiska przemocy. Oznacza to, że te działania powinny być wykonywane przez specjalistów reprezentujących różne

instytucje i organizacje, a przemoc jako zjawisko złożone i wieloaspektowe powinno być rozpatrywane z perspektywy prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej.

Podejmowanie kompleksowych działań, ukierunkowanych na ochronę ofiar przemocy jak również edukowanie i korygowanie niepożądanych postaw i zachowań osób stosujących przemoc jest sprawą niezbędną do realizacji celu programu. Zakłada się, że ofiary przemocy dzięki podejmowanym działaniom mogą powrócić do godnego życia, a sprawcy przemocy prowadzić życie bez jej stosowania.

12. Harmonogram realizacji Programu

L.p.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Wskaźniki	Termin realizacji	Podmiot odpowiedzialny	Sposób przedstawienia oceny i wniosków dotyczących podjętych działań
1.	Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna	Zakup materiałów profilaktycznych (ulotek)	Liczba rozpropagowanych ulotek	I-III kwartał 2023r.	OPS Dobrodzień	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
			Liczba rozpropagowanych ulotek i plakatów	IV kwartał roku: 2023, 2024, 2025r.	GOPS Zębowice	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
			Liczba rozpropagowanych materiałów informacyjnych	II kwartał roku: 2023, 2024, 2025r.	GOPS Radłów	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
		Publikacja ulotek , broszur, plakatów, materiałów informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy	Liczba rozpropagowanych materiałów	2023r. 2024r. 2025r. w trybie ciągłym	PCPR Olesno	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
			Liczba rozpropagowanych materiałów	III kwartał roku : 2023r. 2024r. 2025r.	GOPS Rudniki	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
		Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i	Aktualizacja informacji na stronach internetowych oraz na	I-IV kwartał roku : 2023r., 2024r.	OPS Dobrodzień	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu

	możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym	tablicach ogłoszeń	2025r.		
	Konferencja/ prelekcja dla uczniów klas VIII Szkół Podstawowych z Gminy Praszka nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba uczniów biorących udział w konferencjach/ prelekcjach	I kwartał roku 2024	OPS Praszka	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
	Profilaktyczny piknik rodzinny	Szacowana liczba osób biorących udział w pikniku rodzinnym	II kwartał roku 2025	OPS Praszka	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
	Prowadzenie pogadank w Publicznej Szkole Podstawowej i Publicznym Przedszkolu	Liczba osób biorących udział w pogadankach prowadzonych przez Policjanta	2023r. 2024r. 2025r.	GOPS Zębowice	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
	Konkurs plastyczny o tematyce przeciwdziałania przemocy w rodzinie połączony z przeprowadzeniem zajęć przez wychowawców klas	Liczba uczniów biorących udział	wrzesień- grudzień roku: 2023 2024 2025	GOPS Radłów	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu	Ilość informacji pozyskanych od instytucji	2023r. 2024r. 2025r.	PCPR Olesno	Przeprowadzenie diagnozy zjawiska przemocy

		Prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	Liczba osób biorących udział w grupach wsparcia	2023r. 2024r. 2025r.	PCPR Olesno	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
		Aktualizowanie informatorów zawierających ofertę pomocy	Ilość rozpropagowanych, zaktualizowanych informatorów	2023r. 2024r. 2025r.	PCPR Olesno	Informacja zawarta w sprawozdaniu
		Zorganizowanie spotkania z przedstawicielami Policji i Zespołów Interdyscyplinarnych Ośrodków Pomocy Społecznej dotyczącego przemocy w Powiecie Oleskim	Liczba osób biorących udział w spotkaniu i jego rezultaty	IV kwartał roku: 2023r. 2024r. 2025r.	PCPR Olesno	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
2.	Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Konsultacje dla osób doświadczających przemocy domowej w Punkcie Konsultacyjnym	Liczba osób doświadczających przemocy biorących udział w konsultacjach (spotkania z psychologiem oraz z członkami Grup Roboczych)	Kwiecień oraz październik roku: 2023 2024 2025	MGOPS Gorzów Śląski	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
Liczba osób			2023r.	OPS Praszka	Informacja zawarta w	

			doświadczających przemocy biorących udział w konsultacjach (pomoc prawna i psychologiczna)	2024r. 2025r.		rocznym sprawozdaniu
		Opracowanie planu pomocy rodzinie dotkniętej przemocą	Ilość opracowanych planów	2023r. 2024r. 2025r.	GOPS Zębowice	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
		Prowadzenie przez pracowników socjalnych punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach pracy socjalnej	Liczba osób doświadczających przemocy biorących udział w konsultacjach	2023r. 2024r. 2025r.	GOPS Radłów	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
		Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w myśl art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	2023r. 2024r. 2025r.	PCPR Olesno	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
3.	Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie	Konsultacje dla osób co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	Liczba osób biorących udział w konsultacjach (pomoc prawna i psychologiczna)	2023r. 2024r. 2025r.	OPS Praszka	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
		Realizowanie oddziaływań korekcyjno –	Liczba osób korzystających z programów	kwiecień- listopad roku: 2023 2024	PCPR Olesno	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu

		edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	2025		
4.	Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Szkolenie pracowników socjalnych	Liczba przeszkolonych pracowników socjalnych	I kwartał 2023r.	OPS Dobrodzień	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
		Szkolenie pracowników/ członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba przeszkolonych pracowników	III-IV kwartał roku: 2023 2024 2025	OPS Dobrodzień	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
			Liczba przeszkolonych pracowników	II kwartał 2023r.	OPS Praszka	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu
			Liczba przeszkolonych pracowników	II kwartał 2023r III kwartał 2024r. I kwartał 2025r.	GOPS Zębowice	Informacja zawarta w rocznym sprawozdaniu

Uzasadnienie

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249). Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 wyżej cytowanej ustawy, *do zadań własnych powiatu należy opracowywanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.*

Wypełniając powyższe zadanie nałożone na Powiat Oleski, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie zmodyfikowało Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleskim na lata 2021-2025 przyjęty Uchwałą Nr XXV/155/2021 Rady Powiatu w Oleśnie z dnia 25 marca 2021r. zgodnie z wystąpieniem pokontrolnym Wojewody Opolskiego z dnia 30.08.2022r. w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 19 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz wybranych aktów wykonawczych. Przedłożony program został uzupełniony o:

- dostosowany cel główny oraz cele szczegółowe,
- podmioty i instytucje odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań oraz przedstawiony harmonogram działań,
- źródła finansowania programu,
- akty prawne regulujące realizację programu,
- efekty realizacji programu,
- zakres danych niezbędnych do sporządzenia sprawozdania

i określa zaplanowane działania, których celem będzie zmniejszenia skali zjawiska przemocy oraz stworzenia systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy domowej i zgodnie z wystąpieniem dostosowany został do obowiązujących aktów prawnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz standardów określonych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Z powyższych względów podjęcie uchwały jest uzasadnione.